Deri Serbest Bölge Değerlendirme Kurul Raporu

Gümrükler Genel Müdürlüğü - 22.02.2022 Tarihli 71981043 Sayılı Yazı - İstanbul Deri Serbest Bölge 26.07.2021 Değerlendirme Kurul Raporu Hakkında

T.C. TİCARET BAKANLIĞI Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-40216608-145- **Konu :** İstanbul Deri Serbest Bölge 26.07.2021 Değerlendirme Kurul Raporu Hakkında

22.02.2022 / 71981043 İSTANBUL GÜMRÜK VE DIŞ TİCARET BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 07.09.2021 tarihli, 66984595 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda, bağlantınız İstanbul Deri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü'nden alınan 04.08.2021 tarihli 66049274 sayılı yazı eki 26.07.2021 tarihli rapordan bahisle, özetle;

Serbest Bölgelerde üretilen Türk menşeli eşyanın Türkiye'ye ithalinde genellikle "AT" muafiyet kodu girilerek, A.TR kısmına "V" yazıp beyannamenin 44 no.lu hanesine ise A.TR için "T.C Menşeili" yazarak vergi muafiyeti sağlandığı, AT muafiyeti eşyanın Avrupa Birliği ülkelerinden A.TR dolaşım belgesi eşliğinde gelmesi durumunda tanınmasına rağmen, Serbest Bölgelerde serbest dolaşım durumunda olan eşyanın Türkiye'ye ithalinde, yükümlülerce daha uygun bir muafiyet kodu bulunmadığından bahisle AT muafiyet kodunun seçildiğinin belirtildiği;

Bu kapsamda serbest bölgelerden Türkiye'ye eşya ithalinde, serbest bölgelerde üretilen nihai ürün için tercihli tarife uygulaması söz konusu olmadığından ve İthalat Rejimi Kararında eşyanın yalnızca "Türk menşeli" olma kriterine göre belirlenmiş bir tercihli tarife de bulunmadığından, Serbest Bölgelerde üretilen Türk menşeili eşyanın Türkiye'ye ithalinde genellikle eşyaya ilişkin olarak örneğin "SBUSDE" kısaltması ve "Serbest Bölgede Üretilen Serbest Dolasımdaki Eşyanın ithali" açıklaması ile yeni bir muafiyet kodunun oluşturularak işlemlerin devamının sağlanmasının uygun olacağı hususlarının bildirildiği;

Konuya ilişkin 16.08.2021 tarihli 66416271 sayılı yazınız ile Serbest Bölge Gümrük İdarelerinden Müdürlüklerince yapılan işlemler ile öneriler hakkında görüş istenildiği ve cevaben alınan muhtelif tarihli sayılı yazılarda söz konusu yazı ve tutanaklarda yer alan sistem değişikliği

taleplerinin uygun olacağının değerlendirildiği;

İfade edilen düzenlemelerin ve sistemde gerekli güncellemelerin yapılması görüşüne Bölge Müdürlüğünüzce de iştirak edildiği ifade edilerek, uygun görülmesi halinde sistem üzerinde gerekli değişikliklerin yapılması istenilmektedir.

Bilindiği üzere, Gümrük Kanunu'nun 152 nci maddesinde, serbest bölgeler; Türkiye Gümrük Bölgesinin parçaları olmakla beraber;

a) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olduğu kabul edilen;

b) Serbest dolaşımdaki eşyanın, bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı,

Yerler olarak tanımlanmıştır.

Gümrük Yönetmeliğinin "Vergilerin Hesaplanması" başlıklı 431 inci maddesi, "Serbest bölgede üçüncü ülke menşeli girdiler kullanılarak üretilen eşyanın serbest dolaşıma sokulmak istenilmesi durumunda beyan sahibinin talebi halinde Kanunun 161 inci maddesi, talep olmaması halinde ise aynı Kanunun 15 inci maddesi hükümlerine gümrük vergileri hesaplanır." hükmünü amir olup, söz konusu madde ile yükümlülere serbest bölgede üretilen eşyanın ithalinde girdi ve mamul ürünün gümrük vergilerini dikkate alarak seçimlik beyanda bulunma hakkı tanınmaktadır. Bu kapsamda, serbest bölgelerden ithalatta gümrük vergilerine ilişkin olarak Gümrük Yönetmeliği'nin 431 inci maddesine göre işlem yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, söz konusu yazınızda da bahsi geçen SBSDE kısaltmalı kod ile ilgili olarak, 04.09.2014 tarihli, 2561362 sayılı yazımızla, Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşımdayken serbest bölgeye ihraç edilen ve tekrar ülkemize ithal edilmek istenilen eşyaya ilişkin olarak, SBSDE kısaltması ve "Ser. Dolaşımda İken Ser. Böl. İhr. Edilen ve Tekrar İth. Edil. İst. Eşya" açıklaması ile yeni bir muafiyet kodunun oluşturulduğu ve söz konusu muafiyet kodunun 4010 rejim kodunda ve beyannamenin 10 numaralı kutusunda bir serbest bölgenin seçilmiş olması durumunda çalışmasının sağlandığı;

Söz konusu şartlarla anılan muafiyetin seçilmesi durumunda 10 numaralı Gümrük Vergisinin sistem tarafından hesaplanmadığı ve ayrıca bu durumda 0821 kodlu "Gümrük Statü Belgesi" dokümanının sistem tarafından getirildiği ifade edilerek,

Söz konusu muafiyet kodunun seçilmesi durumunda muayene memurlarınca gümrük statü belgesinin söz konusu eşyaya ilişkin olduğunun, gümrük statü belgesinin incelenmesi suretiyle eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşımda olduğunun ve tekrar ülkemize ithal edilmek istenilen eşyanın serbest bölgede değişikliğe uğramadığının, eşyanın serbest bölgeye ihraç edildiği durumda olduğunun kontrol edilmesi suretiyle işlem yapılması gerektiği talimat andırılmıştır.

Ayrıca, Gümrük Yönetmeliği'nin "Gümrük Statü Belgesi" başlıklı 424 üncü Maddesi;

"(1) Gümrük Statü Belgesi, Kanunun 155 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; ilgilinin talebi üzerine, gümrük idareleri tarafından serbest bölgeye konulmuş eşyanın gümrük statüsünü onaylayan ve bir örneği ek-69'da yer alan belgedir.

(2) Gümrük Statü Belgesi,

(a) Eşyanın serbest bölgeden Türkiye Gümrük Bölgesinin başka bir yerine getirilmesi veya serbest bölgeye geri getirilmesi ya da bir gümrük rejimine tabi tutulması halinde, veya

(b) Türkiye Gümrük Bölgesinin başka bir yerinden serbest bölgelere ihracat beyannamesi kapsamında gönderilen eşyanın, serbest dolaşımda bulunup bulunmadığının tespiti amacıyla bölgeye giriş aşamasında, veya

(c) Serbest bölge işlem formu ile transit olarak serbest bölgeye giriş yapan Avrupa Topluluğu veya üçüncü ülke menşeli eşya için bölgeye giriş aşamasında, düzenlenir...."

Hükmünü amirdir.

Bununla birlikte, Batı Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü'nün "Serbest Bölgeye ihracat beyannamesi ile ihraç edilen serbest dolaşımdaki girdilerden üretilen mamul ürünler için serbest dolaşıma giriş beyannamesi verildiği durumlarda sistem tarafından gümrük vergisi hesaplamaması için bir muafiyet kodu belirlenmelidir." şeklindeki ilgide kayıtlı yazınız konusu ile benzer talebi ile ilgili olarak Antalya Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğünden alınan 03.01.2020 tarihli ve 0051018919 sayılı yazıda;

İhracat beyannamesi ile ve 10** rejim kodu ile serbest bölgeye eşya girmesi durumunda eşyanın serbest dolaşımda olduğuna dair ön statü belgesi düzenlenmekte olduğu, serbest bölgede üretimi yapılan ve bünyesinde kullanılan girdilerin tamamının serbest dolaşımdaki eşyalardan oluşan bir eşyanın daha sonradan Türkiye'ye ithalinin yapılmak istenmesi durumunda ise;

İlgilisince beyannamenin 36 nolu tercihli tarife kutucuğunda "AT" tercihli tarife seçeneği işaretlenerek ve AT belgesi yerine de üretimde kullanılan eşyaların ön statü belgeleri 44 nolu kutuda beyan edilmek suretiyle eşyanın gümrük vergisinden muafken ithalinin gerçekleştirildiği, üretilen eşyanın bünyesinde kullanılan girdilerin serbest dolaşımda olmayan bir eşya olması durumunda ise bu eşyaların ayrıca vergilendirildiği, serbest bölgede üretimde kullanılan girdilerin serbest dolaşımda olduğu (veya ayrı olarak vergilendirildiği) ve üretim aşaması sonunda ortaya çıkan eşyanın da Türk Menşeli kabul edildiği bu eşyaların serbest bölgelerden ithalinde, beyannamedeki tercihli tarifede kullanılan "AT" yerine serbest bölgeler için farklı bir muafiyet kodunun kullanılmasının ve gümrük vergisi muafiyetinin bu şekilde sağlanmasının uygun olacağı belirtilmiştir.

Bilindiği üzere, BİLGE sisteminde yer alan uluslararası anlaşma kodları ile ilgili "Uluslararası anlaşma kodları ve bu kodlara karşılık aranacak belgelere ilişkin Menşe Kontrol Tablosu'nda AT uluslararası anlaşma kodu için belirtilen çıkış ülkeleri arasında Türkiye ve serbest bölge bulunmamaktadır. Dayanağı 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı olan söz konusu kod, çıkış ülkesi bahse konu tabloda yer alan AB ülkelerinden biri olan ve serbest dolaşım ilkesi çerçevesinde geçerli olan tarifeden yararlanabilecek eşya için belirlenmiştir. Bu çerçevede, serbest bölgeden serbest dolaşıma giriş beyannamesi ile Türkiye'ye ithal edilecek eşya için AT uluslararası anlaşma kodunun kullanılmaması gerekmektedir.

İthalat Rejimi Kararında Türkiye veya serbest bölge adına bir vergi sütunu bulunmadığından serbest bölgeden ülkemize yapılan ithalatta eşya Rejim Kararındaki "Diğer ülke" sütununda değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, 03.08.2015 tarihli ve 9582430 sayılı yazımızda; "Gümrük Yönetmeliğinin 431 inci maddesi uyarınca serbest bölgelerden Türkiye'ye eşya ithalinde vergilendirmenin nihai ürün üzerinden yapılması halinde; serbest bölgelerde üretilen nihai ürün için tercihli tarife uygulaması söz konusu olmadığından ve İthalat Rejimi Kararında eşyanın yalnızca "Türk menşeli" olma kriterine göre belirlenmiş bir tercihli tarife de bulunmadığından, serbest bölgelerde serbest dolaşımda bulunmayan girdiler kullanılmak suretiyle üretilen eşyaya,

Türk menşei kazansın kazanmasın İthalat Rejimi Kararı eki listelerin "Diğer Ülkeler" sütunundaki oranlar üzerinden gümrük vergisi uygulanacaktır.” ifadesine yer verilmiştir.

Bu itibarla, serbest bölgelerden Türkiye’ye eşya ithalinde yukarıda yer verilen hükümler doğrultusunda işlem yapılması gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Mustafa GÜMÜŞ Bakan a. Genel Müdür

Resmi Yazının Orjinal Nüshası için tıklayınız. Gümrükler Genel Müdürlüğü için tıklayınız.